

Modelový příklad - Ukončení pěstounské péče a podpora v nezaměstnanosti

Žena ukončila svou činnost jako přechodná pěstounka a zaregistrovala se na úřadu práce. Domnívala se, že má nárok na podporu v nezaměstnanosti, protože dávky pěstounské péče se započítávají do příjmů a výkon pěstounské péče na přechodnou dobu je považován za jednu z forem zaměstnání. Úřednice jí sdělila, že tomu tak není. Skutečně pěstouni nemají na podporu v nezaměstnanosti nárok? Ve kterých případech se dávky pěstounské péče dle zákona považují za příjem, a kdy se za příjem nepovažují?

Pěstounská péče na přechodnou dobu zajišťuje, aby mělo dítě zajištěno náhradní rodinné prostředí u proškolených pěstounů, kteří jsou evidováni ve zvláštní evidenci. Pěstounská péče je jedna z forem náhradní rodinné péče.

Dítě může být svěřeno do pěstounské péče na přechodnou dobu soudem na návrh podaný příslušným orgánem sociálně právní ochrany dětí (OSPOD).

Přechodnou dobou zákon rozumí:

- doba, po kterou rodič ze závažných důvodů nemůže dítě vychovávat (např. ze zdravotních nebo sociálních důvodů, hospitalizace apod.)
- doba, po jejímž uplynutí lze dát souhlas rodiče s osvojením
- doba do pravomocného rozhodnutí soudu o tom, že není třeba souhlasu rodiče s osvojením (§ 68 zákona o rodině v aktuálním znění)

Pěstounská péče na přechodnou dobu, neboli PPPD, spočívá především v následujícím:

- v její časové omezenosti (PPPD může trvat maximálně 1 rok - § 27a odst. 9 zákona č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí - SPOD)
- dítě může být do PPPD svěřeno pouze rozhodnutím soudu na návrh OSPOD a jen osobám, které jsou vedeny ve zvláštní evidenci pěstounů na přechodnou dobu
- před umístěním dítěte do PPPD neprobíhá proces zprostředkování náhradní rodinné péče
- osoby, které mohou PPPD vykonávat, jsou vedeny ve zvláštní evidenci a pobírají odměnu i po dobu, kdy o žádné dítě nepečují; jsou v pohotovosti a měly by být připraveny přijmout dítě v krizové situaci bezprostředně po rozhodnutí soudu
- přípravy na PPPD mají větší časový rozsah (72 hodin podle § 11 odst. 2 písmo b) zákona o SPOD)

Výše odměn pěstounů je upravena zákonem č. 359/1999 Sb. V uvedeném ustanovení níže, tj. § 47j odst. 1 tohoto zákona a to následovně:

(1) Výše odměny pěstouna činí za kalendářní měsíc, není-li dále stanoveno jinak,

- a) 12000 Kč, je-li pečováno o 1 dítě,
 - b) 18000 Kč, je-li pečováno o 2 děti,
 - c) 30000 Kč,
1. je-li pečováno alespoň o 3 děti,

2. je-li pečováno alespoň o jedno dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo ve stupni III (těžké závislost) nebo ve stupni IV (úplná závislost),

d) 20000 Kč, jde-li o osobu v evidenci, a to i v případě, že nepečuje o žádné dítě.

Jak je to s podporou v nezaměstnanosti u pěstounů nám říká mmj. zákon o zaměstnanosti č. 435/2004 Sb. §25 odst. 1 písm. p)

§ 25

(1) Uchazečem o zaměstnání může být, pokud tento zákon dále nestanoví jinak, pouze fyzická osoba, která má na území České republiky bydliště a která není podle písm. p)

p) osobou pečující o dítě nebo osobou, která je vedena v evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu, je-li těmto osobám vyplácena odměna pěstouna podle § 47j odst. 1 písm. c) a d) zákona o sociálně-právní ochraně dětí,

který odkazuje na shora uvedený paragraf a to konkrétně na písmeno c) a d) jmenovaného paragrafu. V tomto konkrétním případě se klienta týká písm. d).

Tyto paragrafy souhlasně konstatují, že osoba poskytující pěstounskou péči na přechodnou dobu, může být v evidenci uchazečů o zaměstnání.

Při výpočtu výše podpory v nezaměstnanosti hraje rozhodující roli to, zda rodič/pěstoun v uplynulých dvou letech opravdu pracoval/byl veden v seznamu pěstounů poskytující pěstounskou péči na přechodnou dobu, nebo zda byl například v této rozhodující době zapsán v seznamu uchazečů o zaměstnání, případně zda měl zaměstnání.

Jestliže žadatel/ka nebyl/a zapsán/a v rozhodné době uplynulých dvou letech u Úřadu práce a byla zapsána v seznamu evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu vypočítá se podpora z průměrné mzdy národního hospodářství. V tom případě klient Úřadu práce ČR dostane za první dva měsíce dávku ve výši 0,15 násobku - **4.315,- Kč**, následující dva měsíce dávku ve výši 0,12 násobku - 3.452,- Kč a za zbývající měsíc ve výši 0,11 násobku - 3.164,- Kč.

Pokud žadatel/ka v rozhodné době mimo pěstounské péče na přechodnou dobu ještě pracoval/a, získá nárok na podporu v nezaměstnanosti vypočtenou z předchozího průměrného měsíčního čistého výdělku. Bude tedy dostávat první dva měsíce 65 procent, v dalších dvou měsících 50 procent a po zbytek podpůrčí doby 45 procent předchozího příjmu.

V případě, že žadatel/ka byl/a zapsán/a v rozhodné době uplynulých dvou letech u Úřadu práce, nemá nárok na podporu v nezaměstnanosti.

Odpověď zpracovala: Mgr. Jitka Morávková